

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 25.6.2008
KOM(2008) 383 endelig

GRØNBOG

De fremtidige forbindelser mellem EU og de oversøiske lande og territorier

{SEK(2008) 2067}

GRØNBOG

De fremtidige forbindelser mellem EU og de oversøiske lande og territorier

1. INDLEDNING

De oversøiske lande og territorier (OLT) indgår i et nært associeringsforhold til Det Europæiske Fællesskab, som det fremgår af del 4 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab. Mange af de oversøiske lande og territorier på den oprindelige liste er nu blevet uafhængige, og mange indgår i dag blandt AVS-staterne. Dette forklarer, at principperne bag samarbejdet mellem EU og de oversøiske lande og territorier i vid udstrækning er at genfinde i samarbejdet mellem EU og AVS-staterne, selv om kun de oversøiske lande og territorier har et separat retsgrundlag i EF-traktaten.

Denne parallelitet afspejler imidlertid hverken de konkrete forhold, de særlige samfundsmæssige, økonomiske og miljømæssige udfordringer, som de oversøiske lande og territorier i dag står over for, eller de nære historiske, institutionsmæssige og politiske bånd mellem de oversøiske lande og territorier og EU. Den afspejler heller ikke det potentiale, som de oversøiske lande og territorier har som strategiske forposter for udbredelsen af EU's værdier på verdensplan. Der er yderligere den omstændighed, at den bredere internationale kontekst har gennemløbet en udvikling, hvilket i første række hænger sammen med globaliseringen, den igangværende liberalisering af den internationale handel og den tættere regionale integration af AVS-landene, og dette må heller ikke overses. Alle disse faktorer medvirker til, at partnerskabet mellem de oversøiske lande og territorier og EU må tages op til en gennemgribende ajourføring.

Dette er baggrunden for, at de oversøiske lande og territorier og de fire medlemsstater, de er knyttet til (Danmark, Frankrig, Nederlandene og UK), siden 2003 har slået til lyd for en større forståelse for de oversøiske landes og territoriers særlige situation. Kommissionen og et voksende antal medlemsstater har endvidere givet udtryk for forbehold med hensyn til en sammenkøring af OLT/EF-associeringen og Fællesskabets udviklingssamarbejde, der jo i første række tager sigte på bekæmpelse af fattigdom og realisering af millenniumudviklingsmålsætningerne. Kommissionen har siden 2005 foreslået, at der opbygges nye forbindelser, som frem for at fokusere på de oversøiske landes og territoriers udviklingsbehov skal fokusere på, at de og EU er medlem af samme familie.

Kommissionen ønsker derfor at gennemføre en helhedsorienteret undersøgelse af forholdene mellem EU og de oversøiske lande og territorier med henblik på en gennemgribende revision af associeringsbåndene mellem EU og de oversøiske lande og territorier. Tanken er at se på, hvordan man på en og samme tid kan modernisere det traditionelle udviklingssamarbejde, styrke de oversøiske landes og territoriers konkurrenceevne og efterhånden få dem integreret økonomisk i regionen og resten af verden på en sådan måde, at man ikke blot tager hensyn til deres problemer, men også deres potentiale. For at bane vej for en sådan ajourføring har Kommissionen offentliggjort denne grøn bog som oplæg til en global og åben debat om det fremtidige forhold mellem EU og de oversøiske lande og territorier, og herunder spørgsmålet om, hvilken overordnet filosofi der på længere sigt bør lægges til grund for dette forhold.

Formålet med denne grønbog er hverken at opstille en ny politik, en ny finansieringsordning eller nye detaljerede procedurer, men at fremlægge en række udfordringer og muligheder og at indhente tilbagemelding fra de berørte parter, inden man vedtager et nyt partnerskab mellem EU og de oversøiske lande og territorier, ikke mindst på baggrund af at den nugældende afgørelse om associeringen med oversøiske lande og territorier udløber ved udgangen af 2013.

2. BAGGRUNDSINFORMATION OM OVERSØISKE LANDE OG TERRITORIER

2.1. De 21 oversøiske lande og territorier - deres associering med EU, hvordan de afviger fra hinanden og hvad de har til fælles

De oversøiske lande og territorier er ifølge EF-traktaten defineret som ikke-europæiske lande med særlige forbindelser til Danmark, Frankrig, Nederlandene og Det Forenede Kongerige. Deres associering med EF tager sigte på at fremme økonomisk og social udvikling og etablering af nære økonomiske forbindelser mellem disse lande og Fællesskabet som helhed. Ifølge EF-traktaten er formålet med associeringen "først og fremmest at åbne mulighed for at tjene befolkningens interesser i disse lande og territorier og øge deres velstand for herved at lede dem frem til den økonomiske, sociale og kulturelle udvikling, som de tilstræber".

Bilag II til EF-traktaten indeholder en udtømmende liste over de oversøiske lande og territorier. De i alt 21 oversøiske lande og territorier, der er opført på listen, er Grønland, Ny Kaledonien med tilhørende områder, Fransk Polynesien, de franske sydlige og antarktiske territorier, Wallis- og Futunaøerne, Mayotte, Saint-Pierre og Miquelon, Aruba, De Nederlandske Antiller (dvs. Bonaire, Curaçao, Saba, Sint Eustacius, Sint Maarten), Anguilla, Caymanøerne, Falklandsøerne, Sydgeorgien og Sydsandwichøerne, Montserrat, Pitcairn, St. Helena og tilhørende områder, Britisk Antarktisk Territorium, Britiske territorium i Det Indiske Ocean, Turks- og Caicosøerne, De Britiske Jomfruøer og Bermuda. Associeringsordningen er imidlertid aldrig blevet bragt i anvendelse over for Bermuda på den måde, som dette lands regering ønsker.

De oversøiske lande og territorier er forfatningsmæssigt tilknyttet en medlemsstat, men udgør ikke del af Fællesskabet som sådan. Det følger nemlig af EF-traktatens artikel 299, stk. 3, at bestemmelserne i denne ikke gælder for de oversøiske lande og territorier, dog med undtagelse af traktatens del 4, der udelukkende vedrører associeringen mellem Det Europæiske Fællesskab og de oversøiske lande og territorier. Der er således en fundamental forskel mellem de oversøiske lande og territorier og de fjerntliggende områder, der omhandles i EF-traktatens artikel 299, stk. 2. I modsætning til de oversøiske lande og territorier har de fjerntliggende områder ikke blot en forfatningsmæssig tilknytning til en medlemsstat, men udgør en integrerende del af Fællesskabet og omfattes principielt af samtlige bestemmelser i den gældende EU-ret. Det er derfor ikke formålstjenligt at foretage nogen kvantitativ eller kvalitativ sammenligning mellem de oversøiske lande og territorier og de fjerntliggende områder for så vidt angår spørgsmålet om, hvilke fordele de har af EU eller hvilke forpligtelser de har over for EU.

Der er meget store forskelle mellem de oversøiske lande og territorier indbyrdes, ikke blot med hensyn til spørgsmålet om, hvor selvstændige de er i forhold til den medlemsstat, de er knyttet til, men også med hensyn til de økonomiske og sociale forhold og deres geografiske karakteristika og klima. Trods de store indbyrdes forskelle har de oversøiske lande og territorier imidlertid også træk til fælles: ingen af dem er et selvstændigt land, de er alle

parlamentariske demokratier, de er alle øer, deres befolkning er meget lille, og de har en usædvanlig miljørigdom i forhold til det europæiske kontinent. De er alle forholdsvis sårbare over for pludselige påvirkninger udefra, og deres økonomiske grundlag - der for det mest består i serviceindustrier - er generelt meget snævert. De er også stærkt afhængige af vare- og energiindførsler. De oversøiske landes og territoriers udførsel af varer til EU eller til lande i deres respektive geografiske regioner er som regel af begrænset omfang.

En mere detaljeret redegørelse for de oversøiske landes og territoriers forskelligartethed og fællestræk er at finde i Kommissionens arbejdsdokument i bilag I til denne grøn bog. En oversigt over de enkelte oversøiske lande og territorier, inklusive statistikker, er vedlagt Kommissionens arbejdsdokument i bilag II.

2.2. Den nuværende OLT/EF-associering: Afgørelsen af 27. november 2001 om de oversøiske landes og territoriers associering med Det Europæiske Fællesskab

De grundlæggende bestemmelser om de oversøiske landes og territoriers associering med Det Europæiske Fællesskab er at finde i del 4 af EF-traktaten (artikel 182-188); Rådet har fastlagt mere detaljerede regler og procedurer på grundlag af EF-traktatens artikel 187 i form af en række forskellige 'afgørelser om de oversøiske landes og territoriers associering', som er blevet vedtaget siden 1964¹. De detaljerede bestemmelser, og i første række bestemmelserne i associeringsafgørelsen af 27. november 2001², falder i to kategorier: bestemmelser om samarbejdet omkring udviklingsfinansiering og bestemmelser om økonomisk og handelsmæssigt samarbejde. Et sammendrag af disse bestemmelser kan ses i arbejdsdokumentet fra Kommissionen i bilag III til denne grøn bog.

De nugældende bestemmelser om samarbejdet omkring udviklingsfinansiering i nævnte afgørelse tager sigte på at fremme en bæredygtig udvikling i de oversøiske lande og territorier med hovedvægten på arbejdet for at mindske, forebygge og på længere sigt udrydde fattigdom. Dette samarbejde med de oversøiske lande og territorier er derfor hidtil blevet finansieret via EUF, dvs. samme finansieringsordning som i udviklingsfinansierings-samarbejdet med AVS-staterne.

Den nugældende associeringsafgørelse skulle oprindeligt udløbe den 31. december 2011, men den løber nu frem til den 31. december 2013, efter at der i 2007 blev foretaget en teknisk ændring, hvorved afgørelsen blev tilpasset til varigheden af 10. EUF, der dækker tidsrummet 2008-2013, og den flerårige finansielle ramme for tidsrummet 2007-2013. Denne tekniske ændring er imidlertid ikke til hinder for, at afgørelsen kan revideres, inden den udløber i 2013,

¹ De nærmere bestemmelser og procedurerne for de oversøiske landes og territoriers associering med Fællesskabet var i de første fem år efter traktatens ikrafttrædelse, dvs. indtil den 31. december 1962, fastsat i en gennemførelseskonvention, der var bilag til Rom-traktaten af 25. marts 1957. Derefter blev de nærmere bestemmelser og procedurer for de oversøiske landes og territoriers associering med Fællesskabet fastsat i femårige afgørelser; de blev vedtaget af Rådet den 25. februar 1964, den 29. september 1970, den 29. juni 1976, den 16. december 1980 og den 30. juni 1986. Rådet vedtog den 25. juli 1991 og den 27. november 2001 yderligere afgørelser om de oversøiske landes og territoriers associering med Fællesskabet, hver især med en varighed på 10 år. Varigheden af associeringsafgørelsen af 27. november 2001 blev imidlertid forlænget i 2007 til den 31. december 2013, således at den faldt sammen med 10. EUF og den flerårige finansielle ramme for 2007-2013.

² Rådets afgørelse af 27. november 2001 om de oversøiske landes og territoriers associering med Det Europæiske Fællesskab, EFT L 314 af 30.11.2001, s. 1. Senest ændret ved afgørelse 2007/249/EF (EUT L 109 af 26.4.2007, s. 33).

bl.a. i forbindelse med en efterfølgende implementering af de principper, der er opstillet i EF-traktatens artikel 4 for OLT/EF-associeringen³.

3. FREMTIDIGE UDSIGTER FOR FORBINDELSERNE MELLEM DE OVERSØISKE LANDE OG TERRITORIER OG EU

Den samhandelsordning, der gælder for de oversøiske lande og territorier - jf. sammendraget i bilag III til denne grøn bog - er en af de mest gunstige, Fællesskabet nogensinde har bevilget; årsagen hertil er, at de oversøiske lande og territorier er så nært tilknyttet Fællesskabet via de berørte medlemsstater. Denne nære tilknytning er også forklaringen på, hvorfor Fællesskabets bistand til de oversøiske lande og territorier pr. indbygger er væsentlig højere end gennemsnittet for AVS-landene⁴. Procedurene for udviklingsfinansieringssamarbejdet, der er ret specifikke set i forhold til de regler, der gælder for samarbejdet med AVS-staterne, og den omstændighed, at de oversøiske lande og territorier kan deltage i Fællesskabets programmer, er en direkte følge af denne særlige tilknytning, der bygger på den solidaritet mellem EU og de oversøiske lande og territorier, der henvises til i præamblen til EF-traktaten⁵.

Ifølge præamblen til EF-traktaten, som der henvises til i artikel 182 i EF-traktaten, der omhandler de oversøiske landes og territoriers associering med Fællesskabet, havde de høje kontraherende parter, der besluttede at oprette et europæisk fællesskab, til hensigt "at bekræfte den solidaritet, der knytter Europa og de oversøiske lande sammen" ud fra et ønske om "at sikre disse lande øget velstand i overensstemmelse med grundsætningerne i De Forenede Nationers pagt".

Man har imidlertid regelmæssigt stillet spørgsmålstejn ved den solidaritet, der ligger til grund for associeringen mellem de oversøiske lande og territorier og Det Europæiske Fællesskab, og herunder ikke mindst Fællesskabets beredvillighed til at fremme en bæredygtig udvikling i de oversøiske lande og territorier ved at yde en stor finansiell bistand. Der henvises bl.a. til, at forholdene nu er væsentligt ændret, både fordi tanken om solidaritet mellem Fællesskabet og de oversøiske lande og territorier stammer fra en tid, hvor dette begreb refererede til medlemsstaternes - fortrinsvis afrikanske - kolonier, og fordi de tidligere bilaterale samhandelsaftaler med disse tidligere kolonier er blevet afløst af den europæiske toldunion.

Efter undertegnelsen af Amsterdam-traktaten af 2. oktober 1997 konstaterede regeringsrepræsentanterne for de 15 daværende medlemsstater, at den oprindelige ordning for de oversøiske landes og territoriers associering med Fællesskabet ikke længere var tilstrækkelig til at løse problemerne i forbindelse med de oversøiske landes og territoriers udvikling. Men samtidig stadfæstede de, at formålet med associeringen fortsat var at fremme de oversøiske landes og territoriers økonomiske og sociale udvikling og at opbygge nære økonomiske forbindelser mellem disse og det samlede Fællesskab⁶. OLT/EF-associeringsaftalerne var senere genstand for en revision, og der blev indsat en række nye

³ Se artikel 62 i den reviderede associeringsafgørelse samt betragtning 14 i Rådets afgørelse 2007/249/EF.

⁴ Under 10. EUF (2008-2013) er Fællesskabets gennemsnitlige finansielle bistand pr. indbygger til de oversøiske lande og territorier omtrent seks gange højere end Fællesskabets gennemsnitlige finansielle bistand pr. indbygger til AVS-staterne.

⁵ I medfør af artikel 58 i associeringsafgørelsen. Se også bilag III til denne grøn bog.

⁶ Erklæring nr. 36 om de oversøiske lande og territorier, der er knyttet til slutakten fra konferencen mellem repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer, hvor Amsterdam-traktaten blev undertegnet (EFT C 340 af 10.11.1997).

bestemmelser ved associeringsafgårelsen af 2001, bl.a. vedrørende finansieringsordningen, men den overordnede politik over for de oversøiske lande og territorier tog stadig udgangspunkt i AVS/EF-partnerskabsaftalen og dennes klassiske filosofi for udviklingssamarbejdet, dvs. bekæmpelse af fattigdom, til trods for at denne politik passede dårligt sammen med de oversøiske landes og territoriers situation på dette tidspunkt.

Dette er baggrunden for, at de forskellige berørte parter, dvs. såvel Kommissionen, de oversøiske lande og territorier og de medlemslande, de er knyttet til, som de medlemsstater, der ikke er knyttet til oversøiske lande og territorier, ønsker at se nærmere på forholdene. På den ene side er der behov for en grundig undersøgelse af, hvordan OLT/EF-associeringen kan tilpasses til de specifikke forhold til de oversøiske lande og territorier, hvilke særlige udfordringer de står over for, hvad den faktiske eller potentielle betydning er for EU som helhed, og hvad realiteterne er i dagens globaliserede verden. På den anden side rejser nogle lande - ikke mindst siden EU's udvidelse den 1. maj 2004 - spørgsmålet om, hvilken interesse Fællesskabet har i at fremme en bæredygtig udvikling i de oversøiske lande og territorier, ikke mindst i de tilfælde, hvor de oversøiske lande og territorier har et BNP pr. indbygger, der ligger tæt på Fællesskabets gennemsnit, eller hvor en medlemsstat er holdt op med at yde direkte bilateral udviklingsbistand til sine egne oversøiske lande/territorier.

Kommissionen ønsker derfor med denne grønbog at lancere en global og åben debat om det fremtidige forhold mellem EU og de oversøiske lande og territorier, ikke mindst om, hvilken filosofi der bør lægges til grund for dette forhold på længere sigt. De punkter, der tages op, berører grundlaget for, målsætninger med og arten af solidariteten mellem EU og de oversøiske lande og territorier. Mere specifikke spørgsmål, såsom spørgsmålet om, hvilken samhandelsordning der skal gælde for de oversøiske lande og territorier, og spørgsmålet om de oversøiske landes og territoriers specifikke karakteristika behandles i det arbejdsdokument, der er vedlagt i bilag IV og V til denne grønbog.

Nedenstående redegørelse omfatter ikke spørgsmålet om, hvor stor Fællesskabets fremtidige finansielle bistand til de oversøiske lande og territorier bør være, eller hvor den skal komme fra, og må ikke betragtes som et forsøg på at foregribe udfaldet af de fremtidige behandlinger vedrørende den flerårige finansielle ramme for tidsrummet 2013-2020 og budgetteringen af EUF. Der tages heller ikke stilling til, hvordan Kommissionen fremover skal forvalte Fællesskabets finansielle bistand, der er et anliggende, der henhører under Kommissionens interne organisation.

3.1. Partnerskab mellem Fællesskabet og de oversøiske lande og territorier

3.1.1. Virkningerne af det særlige forhold mellem de oversøiske lande og territorier og de hertil knyttede medlemsstater

På trods af, at de oversøiske lande og territorier betegnes som ikke-europæiske i EF-traktatens artikel 182, og at de ikke omfattes af Fællesskabets gældende retsbestemmelser, er det ikke muligt blot at betragte dem som tredjelande, da dette ikke afspejler de faktiske forhold. Nok udgør de oversøiske lande og territorier ikke nogen integrerende del af EU, men de er jo stadig en del af - eller nært tilknyttet - en EU-medlemsstat og dermed sammenkoblet med EU og i en vis forstand en del af EU's yderste grænseland.

For det første er der den omstændighed, at et helt afsnit i EF-traktaten omhandler de oversøiske landes og territoriers associering med Fællesskabet, og at samme afsnit fastlægger grundlaget for, at de oversøiske lande og territorier skal behandles som andet og mere end

tredjelande. Som EF-traktaten er opbygget, henhører OLT/EF-associeringen hverken under Fællesskabets udviklingssamarbejde eller under Fællesskabets eksterne foranstaltninger generelt.

Hertil kommer, at de oversøiske lande og territorier i kraft af deres historie og deres særlige forhold til EU's medlemsstater udgør en integrerende del af et fællesskab, der respekterer de værdier, som EU er bygget på, og de principper, der ligger til grund for medlemsstaternes fælles forfatningstraditioner, såsom respekten for menneskets værdighed, frihed, demokrati, ligestilling, lov og orden og overholdelse af de grundlæggende rettigheder. Disse værdier og principper, som EU også søger at fremme i forholdet til tredjelande, praktiseres af de oversøiske lande og territorier.

Der er yderligere den omstændighed, at statsborgere i de oversøiske lande og territorier i modsætning til tredjelandes statsborgere principielt er europæiske statsborgere som fastlagt i EF-traktatens artikel 17, hvori det hedder, at enhver, der er statsborger i en medlemsstat også har et unionsborgerskab. Dette betyder specifikt, at alle, der har statsborgerskab i Grønland eller i de franske eller nederlandske oversøiske lande og territorier, automatisk har statsborgerskab i den medlemsstat, de hører under. Statsborgere i de britiske oversøiske lande og territorier har siden den 21. maj 2002 også været britiske statsborgere; de kan dog give afkald herpå ved at vælge kun at være statsborgere i de britiske oversøiske territorier og er således ikke forpligtet til at have et pas, der beskriver dem britiske statsborgere. OLT-statsborgere kan i deres egenskab af europæiske borgere også gøre krav på de rettigheder, de har i kraft af unionsborgerskabet (jf. artikel 18-22 i EF-traktaten), såsom retten til frit at rejse omkring og tage bopæl (men ikke arbejde) inden for medlemsstaternes territorium. OLT-statsborgere kan gives ret til at stemme ved og deltage i valg til Europa-Parlamentet under overholdelse af de krav, som fastsættes af de pågældende medlemsstater i overensstemmelse med Fællesskabets lovgivning. Dette gælder for eksempel statsborgere fra de franske oversøiske lande og territorier.

Saint-Pierre og Miquelons og Mayottes særlige forhold til EU afspejles også af, at de gør brug af euroen, uanset at deres pengevæsen ikke er omhandlet i EF-traktaten, da de ikke er del af Fællesskabet⁷. Ingen andre oversøiske lande og territorier anvender euroen i dag; de franske oversøiske lande og territorier i Stillehavet er dog i færd med at undersøge muligheden for at udskifte deres valuta med euroen⁸.

Det bør også anføres, at De Europæiske Fællesskabers Domstol - uanset at de generelle bestemmelser i EF-traktaten ikke finder anvendelse på de oversøiske lande og territorier, medmindre andet er udtrykkeligt fastsat - har kompetence til at vedtage præjudicielle afgørelser, som en domstol, hvis jurisdiktion dækker et oversøisk land eller område, anmoder om under henvisning til EF-traktaten, og høre sager, som en statsborger fra et oversøisk land eller område anlægger på de i EF-traktaten anførte vilkår mod retsakter, der vedtages af Fællesskabet.

⁷ Se Rådets beslutning 1999/95/EF af 31. december 1998 om de monetære arrangementer i de franske territoriale administrative enheder Saint Pierre og Miquelon og Mayotte, EFT L 30 af 4.2.1999, s. 29.

⁸ Frankrig meddelte i 2003, at de europæiske institutioner kun ville få forelagt en anmodning om indførelsen af euroen i de franske oversøiske lande og territorier, hvis de nævnte tre områder indvilliger i indførelse af euroen. Det skal i denne forbindelse nævnes, at Wallis og Futuna har erklæret, at de vil rette sig efter den beslutning, der træffes i Fransk Polynesien og Ny Kaledonien. I 2006 vedtog parlamentet i Fransk Polynesien en resolution om indførelse af euroen. Ny Kaledonien har endnu ikke truffet nogen afgørelse.

Udviklingen i nogle oversøiske lande og territorier går i retning af en tættere integration med den medlemsstat, de er knyttet til; disse medlemsstater overvejer at anmode Rådet om at ændre traktaterne, således at disse territorier integreres i Fællesskabet som fjerntliggende områder. Fællesskabet forholder sig imidlertid neutralt for så vidt angår spørgsmålet om, hvordan de interne relationer mellem de oversøiske lande og territorier og de medlemsstater, de er knyttet til, udvikler sig, og herunder også den omstændighed, at tendensen i de fleste oversøiske lande og territorier går i retning af større selvbestemmelse og uafhængighed. Disse anliggender vedrører udelukkende de pågældende medlemsstater og de hertil knyttede oversøiske lande og territorier. Kun hvis et oversøisk land/område får fuld uafhængighed, vil dets statsborgere principielt ophøre med at være EU-statsborgere og landets nære forbindelse til EU via den pågældende medlemsstat ophøre.

De ovenfor belyste aspekter viser - uden at den fremtidige udvikling herved på nogen måde skal foregribes - at de oversøiske landes og territoriers forhold til Fællesskabet afviger fra de forhold, der gælder for tredjelande generelt, og herunder også de tredjelande, der er associeret med Fællesskabet ved specifikke aftaler, dvs. AVS-staterne, samt de lande, der omfattes af Fællesskabets naboskabspolitik. De oversøiske lande og territorier udgør dog stadig ikke en del af Fællesskabet, uanset hvorvidt og i hvor stort omfang et givet oversøisk land/område omfattes af lovgivningen i den medlemsstat, den er knyttet til.

Det er derfor et spørgsmål, hvilken stilling de oversøiske lande og territorier har i forhold til Fællesskabet, da man på den ene side ikke kan bringe de relationer, der gælder mellem Fællesskabet og dets medlemsstater (og herunder også de fjerntliggende områder) i anvendelse på de oversøiske lande og territorier, medens de oversøiske landes og territoriers associering med Fællesskabet på den anden side ikke bør influere på de forfatningsmæssige relationer mellem de oversøiske lande og territorier og de lande, de er knyttet til.

Spørgsmål 1: Hvordan bør solidariteten mellem Fællesskabet og de oversøiske lande og territorier udmøntes i politiske tiltag på baggrund af det særlige forhold mellem de oversøiske lande og territorier og Fællesskabet?

3.1.2. En nutidig fortolkning af formålet med OLT/EF-associeringen

I henhold til EF-traktatens artikel 182 er formålet med OLT/EF-associeringen at fremme den økonomiske og sociale udvikling i disse lande og territorier og at oprette nære økonomiske forbindelser mellem disse og Fællesskabet som helhed.

Det fastslås i artikel 1 i den nugældende associeringsafgørelse, at formålet med OLT/EF-associeringen er at mindske, forebygge og på sigt udrydde fattigdommen i de oversøiske lande og territorier, at fremme en bæredygtig udvikling (herunder også af miljøkomponenten) og at sikre en gradvis integrering af disse i regionens og verdens økonomi. Den omstændighed, at der lægges vægt på fattigdomsbekæmpelse, og at vanerne fra udviklingssamarbejdet overføres til Fællesskabets finansielle samarbejde med de oversøiske lande og territorier, fører ofte til en sammenblanding af OLT- og AVS-lande, bl.a. fordi samme finansieringsordning, dvs. EUF, anvendes for begge.

Det, at der lægges så stor vægt på fattigdomsbekæmpelse, ses mere og mere af de oversøiske lande og territorier og de medlemsstater, de er tilknyttet, som en hindring i arbejdet på effektivt at forbedre den sårbare stilling, som de oversøiske lande og territorier befinder sig som øer med meget lille økonomi, ikke mindst fordi Fællesskabet i sit samarbejde med de oversøiske lande og territorier om udviklingsfinansiering i dag bygger på en række kriterier,

der svarer til, hvad der anvendes i udviklingssamarbejdet med AVS-landene, men som ikke fuldt ud afspejler de oversøiske lande og territorier specifikke forhold, nærmere betegnet deres ekstremt lille geografiske udstrækning, institutionelle og forfatningsmæssige forhold, geografiske og klimamæssige forskellighed, forskellige udviklingsniveau, samt den betydning, der tillægges innovation, igangsættervirksomhed og konkurrenceevne.

Inddragelsen af de oversøiske lande og territorier i Fællesskabets udviklingssamarbejde er også genstand for voksende kritik fra de medlemsstater, der ikke selv har oversøiske lande eller territorier, og fra AVS-landene, som det f.eks. klart fremgik af forhandlingerne om den interne aftale vedrørende 10. EUF. Hovedårsagen til denne kritik er, at de oversøiske lande og territorier modtager udviklingsbistand fra EUF, også selv om de fleste næppe kan betragtes som udviklingslande; intet oversøisk land/territorium har status som lavindkomstland, de deltager ikke i AVS/EF-partnerskabsaftalen, og de omfattes ikke af EF-traktatens bestemmelser om udviklingssamarbejde⁹. Der er ydermere den omstændighed, at den bistand, der ydes pr. indbygger til de oversøiske lande og territorier via EUF, ligger væsentligt over AVS-gennemsnittet; dette hænger sammen med, at de oversøiske lande og territorier er tættere knyttet til EU end AVS-landene, men afspejler ikke de oversøiske landes og territoriers reelle behov¹⁰.

På den ene side virker det rimeligt nok, at udviklingssamarbejde i første række bør komme de mest trængende lande til gavn. På den anden side er det uretfærdigt kun at lægge indkomsten pr. indbygger til grund ved vurderingen af de oversøiske landes og territoriers behov, da man herved ser bort fra deres sårbare stilling som øer med meget lille økonomi: deres ringe størrelse og deres afhængighed af et snævert økonomisk grundlag er stærkt hæmmende for deres institutionskapacitet og deres udviklingspotentiale. Det bør heller ikke glemmes, at mange oversøiske lande og territorier er stærkt afhængige af finansielle overførsler fra den medlemsstat, de er knyttet til, og at dette nok sikrer et højt niveau i de sociale og offentlige seerviceydelser, men også kan resultere i en meget stor og dominerende offentlig sektor og en underudviklet privat sektor.

De problemer, som de oversøiske landes og territoriers sårbare stilling som øer med meget lille økonomi medfører, kræver imidlertid ikke nødvendigvis et klassisk udviklingssamarbejde. Tværtimod vil man under nutidens globale forhold sikkert bedst kunne fremme en bæredygtig udvikling i de oversøiske lande og territorier ved at forbedre deres konkurrenceevne og ved gradvist at integrere dem i det regionale marked og verdensmarkedet, idet man ikke blot tager højde for de udfordringer, de kæmper med, såsom høje produktions- og transportomkostninger, ulempen ved ikke at kunne praktisere stordrift, og en relativ mangel på institutionskapacitet, men også søger at udnytte deres potentiale, såsom deres ekspertise på visse områder, befolkningens forholdsvis høje uddannelsesniveau i forhold til nabolandene og adgangen til visse naturressourcer. Hensynet til miljøet i de oversøiske lande og territorier bør endvidere tilgodeses i særlig grad, både fordi de er særlig sårbare over for klimaændringer og har et stort potentiale i kraft af deres biodiversitet.

Hvis man skal tage hensyn til de oversøiske landes og territoriers sårbare stilling, er det ikke nogen holdbar løsning blot at lave undtagelser til de gældende regler og procedurer i stedet for at opstille en reel strategi over for de oversøiske lande og territorier, da man ved blot at lave undtagelser til Fællesskabets udviklingspolitik vil underminere konsekvensen i denne politik,

⁹ I henhold til OECD's Komité for Udviklingsbistand (OECD/DAC). Se bilag I og II til denne grønbog for nærmere oplysninger.

¹⁰ Se fodnote 4.

som denne er fastlagt i den europæiske udviklingskonsensus¹¹. Det vil også være i stik modstrid med det standpunkt, der fremføres af en række medlemsstater uden oversøiske lande eller territorier. Det er derfor vigtigt, at debatten først og fremmest gælder politikken, ikke procedurerne.

Spørgsmål 2: Er De enig i, at man bør indføre en ny politik over for de oversøiske lande og territorier og gå væk fra den klassiske udviklingssamarbejdspolitik (baseret på fattigdomsbekæmpelse)? I bekræftende fald: hvilke foranstaltninger foreslår De for at fremme en bæredygtig udvikling i de oversøiske lande og territorier og styrke deres konkurrenceevne og modstandsdygtighed?

3.1.3. Gensidige interesser

De oversøiske lande og territorier ligger i mere eller mindre afsides beliggende regioner rundt om i hele verden. De oversøiske lande og territorier og de medlemsstater, hvortil de er knyttet, henviser ofte til, at de trods den omstændighed, at de ligger uden for EU's ydre grænser, har strategisk betydning som EU's yderste grænseområder eller EU's "forposter", da de jo er del af, eller i det mindste nært knyttet til, en EU-medlemsstat. Dette rejser to spørgsmål: Hvilken strategisk betydning har de oversøiske lande og territorier i dag for EU som helhed? Hvilke pligter bør dette indebære for de oversøiske lande og territorier for så vidt angår den rolle, de kunne spille i deres respektive regioner.

De oversøiske lande og territorier i Vestindien, Stillehavet og Det Indiske Ocean er naboer til AVS-landene. Ligesom de franske fjerntliggende regioner i Vestindien og i Det Indiske Ocean har nogle af disse oversøiske lande og territorier en ekspertise, der ikke altid står til rådighed i nabolandene, og som derfor med fordel kunne deles med disse. De oversøiske lande og territorier vil på samme måde aktivt kunne bidrage til at give europæiske værdier den størst mulige udbredelse inden for deres respektive regioner.

Der er fremlagt en idé om, at man kunne hjælpe med til at oprette 'erfarings- og ekspertisecentre' i de oversøiske lande og territorier for på denne måde at bidrage til at fremme disses rolle som brohoved mellem EU og de regioner, de ligger i. Sigtet hermed kunne for eksempel være at tilskynde til og håndhæve høje standarder inden for miljø, lov og orden, god forvaltningspraksis, menneskerettigheder, og herunder mindretallets rettigheder, gode forbindelser mellem nabolande, de markedsøkonomiske principper, innovation og bæredygtig udvikling.

Af relevans i denne sammenhæng er også de oversøiske landes og territoriers økologiske rigdomme og klimaforhold, der repræsenterer et stort potentiale for forskningen. Dette udnyttes allerede i visse oversøiske lande og territorier, såsom Fransk Polynesien, hvor forskningsinstitutter fra Frankrig og De Forenede Stater deltager i videnskabsprojekter omkring biodiversitet. I Grønland stiller muligheden for at udvinde kulbrinter og andre mineraler og mulighederne for nye søruter over nordpolen nye perspektiver i udsigt.

Det nuværende partnerskab mellem Fællesskabet og de oversøiske lande og territorier kan imidlertid næppe betragtes som et partnerskab baseret på begge parter interesser. De eneste pligter, der påhviler de oversøiske lande og territorier, er de pligter, de har som partnere og

¹¹ Fælleserklæring fra Rådet og repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer, forsamlet i Rådet, Europa-Parlamentet og Kommissionen om den europæiske konsensus om udvikling (EUT C 46 af 24.2.2006, s. 1).

begunstigede i en ikke-gensidig samhandelspræferenceordning. Partnerskabet mellem EF og Grønland¹² kan på en vis måde ses som en undtagelse herfra, omend Grønlands faktiske pligter på andre områder end fiskeriet fortsat er forholdsvis beskedne (jf. dog den politiske dialog om programmet for bæredygtig udvikling i Grønland).

De pligter, der konkret påhviler de oversøiske lande og territorier i kraft af det nugældende partnerskab, er fortsat stærkt begrænsede. Det fastslås for eksempel i associeringsafgørelsen, at målsætningerne i OLT/EF-associeringen skal realiseres ved, at de oversøiske lande og territorier gradvis søges integreret i regionens økonomi og verdensøkonomien. I afgørelsen tilskyndes til samarbejde, solidaritet og integration både mellem de oversøiske lande og territorier indbyrdes og mellem disse og AVS-landene, og til at skabe bedre balance i de økonomiske og sociale relationer mellem de oversøiske lande og territorier og AVS-landene. Samtidig har de oversøiske lande og territorier ved mange lejligheder peget på, at de kunne spille en rolle som konkurrencemæssigt brohoved mellem EU og deres respektive regioner, hvilket Kommissionen har hilst velkommen. Dette kræver imidlertid et større samarbejde inden for de pågældende regioner og i forholdet til EU, en mere effektiv ekspertiseoverførsel samt standarder af høj kvalitet. Afgørelsen indeholder nok bestemmelser, der åbner mulighed for og tilskynder til regionalt samarbejde mellem de oversøiske lande og territorier og deres naboer (det være sig Fællesskabets fjerntliggende regioner, AVS-lande eller andre tredjelande), men den indeholder ingen konkrete incitamenter og pålægger ingen pligt til iværksættelse heraf, og resultaterne har derfor hidtil været ret begrænsede til trods for de midler, der stilles til rådighed for de berørte parter.

Et andet eksempel på, at den nugældende OLT/EF-associering kun indebærer begrænsede pligter, vedrører de oversøiske landes og territoriers indsats for at bevare miljøet for de kommende generationer. Rent bortset fra, at sikring af miljømæssig bæredygtighed er vigtig af hensyn til de oversøiske landes og territoriers egen velfærd, så er bevarelsen af biodiversiteten af meget stor betydning for Fællesskabet og den øvrige verden, på baggrund af dens internationale dimension for så vidt angår forskning, bæredygtig udnyttelse af naturressourcerne og bekæmpelse af klimaændringer. Den nugældende associeringsafgørelse pålægger imidlertid ikke de oversøiske lande og territorier nogen pligt til aktivt at gå ind i arbejdet på at beskytte og bevare miljøet som fastlagt i Fællesskabets standarder på området, at overvåge overholdelsen af fiskeribestemmelserne, at sikre en effektiv forureningsbekæmpelse og det fornødne beredskab til at imødegå nødsituationer i forbindelse med udnyttelsen af nye kommercielle muligheder, eller at indgå i et videnskabeligt samarbejde med forskningsinstitutioner og arbejdsgrupper fra andre medlemsstater end det land, som de oversøiske lande og territorier er knyttet til. Flere af de oversøiske lande og territorier overholder eksemplariske miljøstandarder af samme høje niveau som Fællesskabets egne, men dette kan ikke hævdes at være almindelig praksis i alle oversøiske lande og territorier, da man ofte kan støde på eksempler på en ikke-bæredygtig udnyttelse af miljøet.

Alle de oversøiske lande og territorier har en langt rigere biodiversitet end hele det europæiske kontinent. Disse isolerede lande og territorier (ofte øer) er hjemsted for en rig flora og fauna med mange endemiske dyre- og plantearter, såvel på landjorden som i havet. Til eksempel kan nævnes Ny Kaledonien, som har mere end 2 000 endemiske planter og mere end 1 600 fiskearter. På Mayotte har man identificeret mere end 200 koralarter. De oversøiske lande og territorier spiller også en vigtig rolle for migrerende dyrearter: den sortbrynede

¹² Rådets afgørelse 2006/526/EF af 17. juli 2006 om forbindelserne mellem Det Europæiske Fællesskab på den ene side og Grønland og Kongeriget Danmark på den anden side (EUT L 208 af 29.7.2006, s. 28).

albatros yngler på Falklandsøerne, Syd Georgien og øhavet omkring Crozet og Kerguelen (der udgør en del af Frankrigs sydlige og antarktiske territorier). Grønland er ynglested for havpattedyr, og pukkelhvaler migrerer til Fransk Polynesien for at yngle. De oversøiske lande og territorier har således den allerstørste betydning for biodiversiteten i verden. En bæredygtig udnyttelse og beskyttelse af denne biodiversitet vil kunne drage fordel af en bedre videnskabelig dokumentation og bedre adgang til forskningsresultater. Det er Kommissionens opfattelse, at de oversøiske landes og territoriers biodiversitet og andre naturressourcer vil kunne danne grundlag for et udbygget forsknings- og miljøbevarelsessamarbejde.

De oversøiske landes og territoriers potentiale hvad angår biodiversitet nyder allerede anerkendelse på internationalt plan, bl.a. i forbindelse med videnskabsprojekter, der gennemføres for at opnå en bedre indsigt i økosystemerne, hvordan de indvirker på hinanden, og hvor stor betydning de har for miljøbalancen på verdensplan. Man søger også ved hjælp af disse forskningsprojekter at finde løsninger til beskyttelse af dette potentiale, der er udsat for store trusler, f.eks. på grund af introduktion af ikke-endemiske arter, der ødelægger eksisterende habitater eller fortrænger endemisk vegetation (geder på Bonaire og Curacao, Miconia-planter i Fransk Polynesien og Ny Kaledonien osv.) eller som følge af klimaændringers indvirkning på koralrev. Det internationale samfund er stadig mere bekymret over biodiversitetstab. Kommissionen anførte i en meddelelse, som den forelagde den 22. maj 2006 under titlen "Stop for tab af biodiversitet inden 2010 - og fremover - Opretholdelse af økosystemfunktioner til gavn for menneskeheden", at "Effektiv handling i medlemsstaternes oversøiske departementer og territorier er en absolut nødvendighed for EU's troværdighed i denne internationale arena".

Kommissionen er også ivrig efter at få etableret et mere aktivt partnerskab med de oversøiske lande og territorier omkring et samarbejde på andre områder såsom økonomisk politik, virksomheder, beskæftigelse og socialpolitik, samhandel og investering, infrastrukturer (herunder Galileo-systemet, da nogle af oversøiske lande og territorier allerede er klar til at deltage i udviklingen af de jordbaserede strukturer, og andre har potentiale herfor), forskning, maritime anliggender og god forvaltning af havets ressourcer, energiforsyning, energieffektivitet og vedvarende energikilder, god forvaltningspraksis (bl.a. inden skatte-, finans- og retsvæsen), udvikling af civilsamfundet, kulturel udveksling, medierne, almen og faglig uddannelse, migration, bekæmpelse af organiseret kriminalitet, menneskehandel, terrorisme, pengehvidvask, skattesvig, skatteunddragelse, narkotika og ulovligt, urapporteret og ureguleret fiskeri, samt samarbejde inden for administration, politik og retsvæsen. Endvidere vil et samarbejde inden for sø- og luftfart - bl.a. omkring et fælles luftfartsområde - kunne bidrage til en væsentlig integration af de oversøiske lande og territorier i deres respektive regioner og til et nærmere forhold mellem de oversøiske lande og territorier og Fællesskabet.

Muligheden for at iværksætte foranstaltninger, som både det pågældende land/territorium og EU (samt omkringliggende udviklingslande) finder er i parternes fælles interesse, afhænger under alle omstændigheder af, om de oversøiske lande og territorier har potentiale og vilje til at udvikle og deles om visse aktiver, hvor attraktive disse aktiver er for EU, nabolandene og andre potentielle partnere, og af om EU er rede til at indgå i et mere aktivt samarbejde med det pågældende land/territorium på det pågældende felt. Det er i denne forbindelse vigtigt at tage hensyn til de oversøiske landes og territoriers meget store forskellighed, og ikke mindst den omstændighed, at nogle oversøiske lande og territorier er ekstremt isolerede af geografiske, politiske eller andre årsager. Visse lande i de forskellige regioner, hvor de oversøiske lande og territorier er beliggende - såsom USA, Brasilien og Venezuela i

Vestindien, og USA, Japan, Kina, Australien og New Zealand i Stillehavet - kan også spille en rolle og udøve en indflydelse, der kan foranledige store udfordringer.

De oversøiske lande og territorier og de medlemsstater, de er knyttet til, anførte i 2003, at planerne om realisering af et ægte partnerskab indebærer, at der indgås en aftale (der om nødvendigt kunne suppleres med individuelle protokoller), i stedet for at Rådet vedtager en afgørelse. Dette forslag tages dog ikke op til overvejelse i denne grønbog, da det eksplicit er fastsat i EF-traktatens artikel 187, at det er Rådet, der vedtager de nærmere regler og procedurer for OLT/EF-associeringen.

Spørgsmål 3: Hvordan kan partnerskabet mellem de oversøiske lande og territorier og EU gøres mere aktivt og mere gensidigt, i begge parter interesse? Hvilke konkrete pligter kan dette indebære for de oversøiske lande og territorier og den medlemsstat, de er knyttet til (inden for deres forfatningsmæssige rammer)?

Spørgsmål 4: Hvad finder De er de vigtigste områder af gensidig interesse for samarbejdet mellem de oversøiske lande og territorier og EU?

Spørgsmål 5: Hvilke fordele kunne de oversøiske lande og territorier have af et større regionalt samarbejde og en bedre regional integration? Hvordan tilskynder man til en større overførsel af viden og ekspertise mellem de oversøiske lande og territorier og deres nabolande?

Spørgsmål 6: Hvad mener De om en eventuel udbygning af den politiske dialog mellem EU, et oversøisk land/territorium og den medlemsstat, de er knyttet til, navnlig i situationer, hvor EU's og de oversøiske landes og territoriers interesse afviger fra hinanden?

3.2. Samhandelsordningerne mellem Fællesskabet og de oversøiske lande og territorier

Ved en revision af de nuværende samhandelsordninger mellem Fællesskabet og de oversøiske lande og territorier må man nødvendigvis tage hensyn til de ændringer, der har været i den øvrige verden, da disse både berører Fællesskabet og de oversøiske lande og territorier, samt de oversøiske landes og territoriers vigtigste samhandelspartnere, og i første række AVS-landene blandt deres naboer. Kommissionen har gennem mange år konsekvent støttet økonomisk integration af regionerne som et hovedmål for AVS-staterne, eftersom integration inden for en region og inden for multilaterale samhandelsordninger åbner nye samhandelsmuligheder, hvilket kan føre til økonomisk vækst og dermed bane vej ud af fattigdommen for disse lande. Dette er også den grundlæggende idé bag det udviklingssamarbejde, der søges fremmet med de økonomiske partnerskabsaftaler, der er indgået med AVS-landene.

Det er også en kendsgerning, at den gavn, som den nuværende OLT/EF-samhandelsordning i teorien skulle give de oversøiske lande og territorier som følge af præferenceadgangen til Fællesskabets marked, er ved at eroderes væk på grund af den gradvise liberalisering af samhandelen globalt og regionalt. Dette er en uundgåelig proces, som de oversøiske lande og territorier må indstille sig på, ikke mindst fordi de allerede har adgang til den mest generøse toldordning, Fællesskabet nogensinde har indrømmet, og denne ordning ikke levner nogen margin for en forbedring af præferenceadgangen til Fællesskabets marked.

I denne forbindelse bør det nævnes, at Kommissionen siden 2003 har anmodet de oversøiske lande og territorier, der ligger i en AVS-region, og de medlemsstater, de er knyttet til, om at overveje, hvordan de ville forholde sig til en regional økonomisk integration mellem de oversøiske lande og territorier og de omliggende AVS-stater, og hvad de oversøiske lande og territorier ville vinde eller miste ved at deltage i en sådan økonomisk integration af regionen. Dette er et særlig relevant punkt med hensyn til oprindelsesreglerne og oprindelseskumulationen mellem de oversøiske lande og territorier og AVS-landene.

En ajourføring af oprindelsesreglerne (i første række reglerne vedrørende fiskevarer) på en måde, der tilgodeser de oversøiske landes og territoriers specifikke situation, eller en styrkelse af de oversøiske landes og territoriers evne til at overholde de krav - f.eks. til dyre- og plantesundhed (der er også et kerneelement i de økonomiske partnerskabsaftaler) - der gælder ved indførsel af varer til Fællesskabet, vil kunne bidrage til at maksimere det udbytte, som OLT/EF-samhandelsordningen giver de oversøiske lande og territorier trods den faldende teoretiske værdi af disse landes toldpræferencer. Den nugældende omladningsprocedure bør på samme måde tages op til kritisk gennemsyn.

Kommissionen, der henviser til det arbejdsdokument, der er vedlagt i bilag IV til denne grøn bog, vil gerne høre Deres mening om følgende spørgsmål:

Spørgsmål 7.1: *Hvilke fordele mener De visse oversøiske lande og territorier kunne opnå ved større regional økonomisk integration på baggrund af globaliseringen og udhulingen af disse landes EU- toldpræferencer?*

Spørgsmål 7.2: *Hvordan kan de oversøiske lande og territorier få en større regional samhandel, og hvad kan Fællesskabet gøre for at fremme dette?*

Spørgsmål 8.1: *Hvad mener De om de oversøiske landes og territoriers fordele ved OLT/AVS-oprindelseskumulation?*

Spørgsmål 8.2: *Hvor ofte anvendes OLT/AVS-kumulation, og af hvilke oversøiske lande og territorier? Involverer kumulation levering af råvarer fra AVS-staterne og lokal forarbejdning heraf i de oversøiske lande og territorier?*

Spørgsmål 8.3: *Hvordan kan der ved ajourføringen af oprindelsesreglerne tages hensyn til de forskellige oversøiske landes og territoriers særlige situation?*

Spørgsmål 9.1: *Hvad mener De er fordelene ved et samarbejde med de oversøiske lande og territorier på samhandelsrelaterede områder på baggrund af globaliseringen og udhulingen af disse landes præferencer i samhandelen med EU?*

Spørgsmål 9.2: *Hvordan kan man gennem OLT/EF-associeringen bidrage mere aktivt til at forbedre forholdene i de oversøiske lande og territorier?*

Spørgsmål 10.1: *Hvilke reelle fordele mener De den eksisterende omladningsprocedure i den nugældende associeringsafgørelse indebærer?*

Spørgsmål 10.2: *Hvordan kan man tilpasse OLT/EF-associeringen for at fremme udviklingen af transportinfrastrukturen (lufthavne, veje og havne)?*

Spørgsmål 10.3: Har De forslag til andre måder, hvorpå man kunne bidrage til at gøre de veludviklede, men underudnyttede havneinfrastrukturer i de oversøiske lande og territorier mere konkurrencedygtige?

3.3. De oversøiske landes og territoriers særlige karakteristika

På konferencen den 2. oktober 1997 mellem repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer, hvor Amsterdam-traktaten blev vedtaget, blev der fremsat en erklæring om de oversøiske lande og territorier med en opfordring til at tage OLT/EF-associeringsordningen op til fornyet behandling bl.a. med henblik på at tage større hensyn til de enkelte oversøiske landes og territoriers diversitet og særlige omstændigheder¹³. Som følge heraf blev der i associeringsafgørelsen af 2001 indsat en række nye bestemmelser. Hvor man indtil 8. EUF havde opdelt den programmerbare bistand mellem de franske, nederlandske og britiske oversøiske lande og territorier som én gruppe, dvs. således at det var op til den pågældende medlemsstat selv at fordele midlerne mellem dens oversøiske lande og territorier, blev Fællesskabets finansielle bistand i associeringsafgørelsen af 2001 direkte øremærket til de enkelte oversøiske lande og territorier, idet forvaltningen af finansieringsordningen i højere grad blev baseret på nærhedsprincippet. Denne associeringsordning indeholdt også bestemmelser om dækning af de mest isolerede og de mindst udviklede oversøiske landes og territoriers behov. Det fremgår imidlertid af de erfaringer, der er gjort siden da, at en række yderligere problemer i forbindelse med de oversøiske landes og territoriers sårbare stilling og diversitet bør tages op til en kritisk vurdering, uden at dette i øvrigt berører de ovenfor rejste spørgsmål.

Kommissionen, som henviser til arbejdsdokumentet i bilag V til denne grøn bog, vil gerne høre Deres mening om nedenstående spørgsmål:

Spørgsmål 11: Hvordan bør Fællesskabet i sine bestræbelser på at fremme en bæredygtig udvikling i de oversøiske lande og territorier tage højde for disse landes sårbare situation som østater med en meget lille økonomi?

Spørgsmål 12: Hvad mener De om tanken om at indføre et indeks for de enkelte oversøiske landes og territoriers sårbarhed, således at man ikke blot kan sammenligne disse lande indbyrdes, men også sammenligne dem med andre lande og territorier? Hvilke kriterier bør lægges til grund ved indførelsen af et sådant indeks?

Spørgsmål 13: Hvordan inddrager man bedst begrænsningen af katastroferisici i de fremtidige OLT/EU-forbindelser på baggrund af den høje risiko for naturkatastrofer i de oversøiske lande og territorier?

Spørgsmål 14: Hvordan kan OLT/EF-associeringen tilpasses, således at der tages større hensyn til de oversøiske landes og territoriers diversitet uden derved at øge disse landes og Kommissionens administrationsbyrde?

¹³ Erklæring nr. 36 om de oversøiske lande og territorier, der er knyttet til slutakten fra konferencen mellem repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer, hvor Amsterdam-traktaten blev undertegnet (EFT C 340 af 10.11.1997).

4. KONKLUSIONER

Det fastslås i EF-traktaten, at formålet med associeringen mellem de oversøiske lande og territorier og Det Europæiske Fællesskab er at fremme disse landes økonomiske og sociale udvikling og at skabe tættere økonomiske bånd mellem disse og Fællesskabet som helhed. EF-traktaten indeholder også bestemmelser om målsætningerne for samhandelen og grundprincipperne bag denne associering. Inden for de grænser, der er fastsat i EF-traktaten, er der stadig store muligheder for at ajourføre relationerne mellem EU og de oversøiske lande og territorier og tilpasse dem til de faktiske omstændigheder, dvs. både disse landes specifikke status som østater med en meget lille økonomi spredt rundt om i verden, og det potentiale, som de stiller i udsigt, samt den bredere internationale kontekst og realiteterne i deres respektive regioner samtidig med at der tages fuldt hensyn til deres unikke OLT-status i forhold til Fællesskabet.

Tanken med denne grøn bog er at lancere en bred offentlig debat om en række vigtige spørgsmål i forbindelse med den planlagte gennemgribende ajourføring af OLT/EF-associeringen, således at Kommissionen kan trække på de nødvendige oplysninger, når den skal tage stilling til, hvilken politisk respons der er mest formålstjenlig, og hvordan man kan opstille en langsigtet strategi for de oversøiske landes og territoriers associering med Fællesskabet til hel eller delvis erstatning for den nugældende associeringsafgørelse, der udløber den 31. december 2013. Dette sigte berører ikke det forhold, at afgørelsen kan revideres inden udløbet af 2011, som fastsat i artikel 62.

Den offentlige høring begynder den 1. juli 2008 og slutter den 17. oktober 2008.

Kommissionen opfordrer offentligheden til at indsende kommentarer på det elektroniske skema, man finder på følgende netadresse:

http://europa.eu/yourvoice/consultations/index_en.htm

Kommissionen vil gennemgå disse indlæg nøje og tage dem med i overvejelserne, når den tilrettelægger en ny politik for de oversøiske lande og territorier. Kommissionen foretager denne gennemgang for at vurdere, om - og i hvor stor udstrækning - det er muligt at tage hensyn til de fremsatte synspunkter i de fremtidige forslag til en OLT-politik. Indlæggene vil blive offentliggjort på internettet; det samme gælder oplysning om, hvem de er indsendt af, medmindre man modsætter sig dette under henvisning til, at ens legitime interesser herved skades. I så fald kan indlægget offentliggøres uden oplysning om ophavsmanden. Anonyme indlæg vil ikke blive offentliggjort, og indholdet heraf vil principielt ikke blive medtaget i overvejelserne. Det henstilles, at organisationer identificerer sig som sådanne. Kommissionen kvitterer for modtagne indlæg, men kan dog ikke besvare hvert indlæg individuelt.

Personer, der har indsendt indlæg, og offentligheden i øvrigt vil kunne se resultaterne af denne høring samt en redegørelse for, hvordan de indgår i overvejelserne, i de begrundelser, der ledsager lovforslagene, og i en meddelelse fra Kommissionen om forholdet mellem EU og de oversøiske lande og territorier.

Man opfordres til at bruge det elektroniske skema, da dette gør det nemmere at behandle indlæggene.

Der kan dog også indsendes skriftlige indlæg til følgende adresse:

Green Paper on the future relations between the EU and the OCTs

European Commission

Directorate-General Development and Relations with African, Caribbean and Pacific States

DG DEV/D/1

SC-15 07/130

B-1049 Brussels

Spørgsmål kan email til: DEV-DIR-D@ec.europa.eu